

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 32

DOM
2016-09-15
Meddelad i Stockholm

Mål nr
14952-16

SÖKANDE

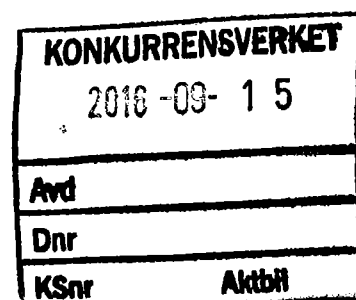
Bengt Johanssons Rör AB, 556316-0745
Örvägen 4
194 52 Upplands Väsby

MOTPART

Stockholms Stad
Fastighetskontoret
Box 8312
104 20 Stockholm

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 763947

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag-fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

BAKGRUND

Stockholms Stad genomför, genom öppet förfarande, en upphandling av ramavtal avseende VS-arbeten omfattande avhjälpande, underhåll och reparationer till fastighetskontoret (dnr 2.4-187/2016). Tilldelning ska ske till de ekonomiskt mest fördelaktiga anbudena med hänsyn till utvärderingskriterierna pris och kvalitet. Anbudsgivarens inlämnade case-uppdragsbeskrivningar ligger till grund för utvärdering av kvalitet.

I tilldelningsbeslut den 29 juni 2016 har Stockholms Stad beslutat att tilldela ramavtal till tre anbudsgivare. Bengt Johanssons Rör AB (bolaget) tilldelades inte ramavtal. Bengt Johanssons Rör har ansökt om överprövning av upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har skett genom att bolaget tilldelas högsta poäng på case-beskrivningarna, dvs. tolv poäng per område. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande. Bolaget har utformat case-beskrivningar på ett mycket tydligt, strukturerat och detaljerat sätt och i enlighet med förfrågningsunderlaget. Upphandlingen strider mot principerna om likabehandling och transparens. Bolaget har visat på samma kompetens och kvalifikationer i sitt anbud som de företag som tilldelats högsta poäng. Bolaget ska därmed också tilldelas högsta poäng. I förfrågningsunderlaget måste det vidare förklaras utförligt vad som förväntas ingå i anbud och tillhörande case-beskrivningar. Samtliga bedömningskriterier framgår inte av förfrågningsunderlaget, utan har först tydliggjorts i yttrandet till förvaltningsrätten. Bolaget har lidit skada eller i vart fall riskerat att lida skada i form av uteblivna intäkter och vinst.

Stockholms Stad yrkar att ansökan om överprövning ska avslås och anför bl.a. följande. Förfrågningsunderlaget uppfyller LOU:s krav på förutsebarhet och transparens. Förfrågningsunderlaget är tydligt och klart. Uppgiften med de två case-beskrivningarna finns tydligt beskriven. Anbudet har prövats i enlighet med de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget. Anbud och anbudsgivare har behandlats lika utan ovidkommande hänsyn.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrättens kan besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. En förutsättning för detta är att det vid prövningen av ansökan kan bedömas att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Eftersom en överprövning av en upphandling endast kan leda till ett beslut om att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas kan förvaltningsrätten inte besluta att en upphandlande myndighet ska teckna avtal med någon av anbudsgivarna. Förvaltningsrätten kan inte heller göra en ny utvärdering av anbudet genom att, i enlighet med bolagets yrkande, besluta att bolaget ska tilldelas en högre poäng. Bolagets förstahandsyrkande får därför i stället förstås som en begäran om att rättelse ska ske genom att Stockholms Stad ska göra en ny anbudsutvärdering.

Bolaget har gjort gällande att den aktuella upphandlingen strider mot principerna om likabehandling och transparens eftersom samtliga bedömningskriterier inte tydliggjorts i förfrågningsunderlaget. Enligt bolaget har det nämligen inte angetts på ett tillräckligt tydligt sätt vad som förväntats ingå i anbud och tillhörande case-beskrivningar. Bolaget har vidare anfört att

anledningen till att bolaget tilldelats en lägre poäng för sina case-beskrivningar i förhållande till de vinnande anbudsgivarna inte framgår av förfrågningsunderlaget. Exempelvis menar bolaget att det inte kan utläsas ur förfrågningsunderlaget att case-beskrivningarna skulle utgöras av detaljbekrivningar samt att det inte var möjligt för anbudsgivarna att på förhand förstå att ”kontakt med beställaren under hela arbetets gång” skulle generera en hög poäng.

Frågan i målet är således om den aktuella upphandlingens utvärderingsmodell i form av case-beskrivningar uppfyller kraven på likabehandling och transparens i 1 kap. 9 § LOU samt om Stockholms Stads utvärdering av anbuderna har skett på objektiva grunder.

Av rättspraxis framgår att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de inte bryter mot de principer som bär upp det upphandlingsrättsliga regelverket. Ett förfrågningsunderlag ska dock vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten eller enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen (se RÅ 2002 ref. 50).

I den aktuella upphandlingen har Stockholms Stad valt en utvärderingsmodell där anbudsgivarna ska lämna in redogörelser för hur de löser två fiktiva fall (case-uppdragsbeskrivningar). I förfrågningsunderlaget anges att case-uppdragsbeskrivningarna ligger till grund för utvärdering av kvalitet och att med kvalitet avses det mervärde som beställaren erhåller genom anbudsgivarens arbetsprocess. I förfrågningsunderlaget anges att case-uppdragsbeskrivningarna kommer att bedömas med utgångspunkt från tre kriterier, nämligen genomförande, information och måluppfyllelse. I förfrågningsunderlaget finns en kort beskrivning av respektive kriterium. Vidare framgår att anbudsgivarna kan erhålla maximalt fyra poäng per

kriterium där 4 poäng motsvarar *Utmärkt*, 3 poäng *Mycket bra*, 2 poäng *Bra*, 1 poäng *Inget utmärkande* och 0 poäng *Otillräckligt*. För varje poäng ges en kort beskrivning av vad som genererar en viss poäng. För 4 poäng anges exempelvis bl.a. att *Anbudsgivaren beskriver på ett mycket tydligt, strukturerat och detaljerat sätt med stor relevans för det som efterfrågas.*

Enligt förvaltningsrättens mening måste det finnas ett visst utrymme för den upphandlande myndigheten att använda en mer öppen utformad utvärderingsmodell när det, som i förevarande fall, är anbudsgivarens arbetsprocess och förmåga att hitta lösningar på problem som ska utvärderas. Förvaltningsrätten bedömer vidare att Stockholms Stads utvärderingsmodell med case-uppdragsbeskrivningar är tillräckligt tydlig i LOU:s mening. Förfrågningsunderlaget innehåller nämligen tillräcklig information för att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad case-uppdragsbeskrivningarna ska innehålla.

Gällande poängsättningen av case-uppdragsbeskrivningarna finner förvaltningsrätten visserligen att redogörelsen i förfrågningsunderlaget gällande vad som krävs för att erhålla en viss poäng är allmänt hållen. Det är således inte möjligt att utläsa precis vad som krävs för att erhålla högst poäng. Den omständigheten att en anbudsgivare genom att endast ta del av förfrågningsunderlaget inte fullt ut kan förutse utfallet av utvärderingen medför dock inte att utvärderingsmodellen brister i transparens (se Kammarrätten i Stockholms avgörande den 16 februari 2016 i mål nr 8289-92-15). Mot denna bakgrund bedömer förvaltningsrätten att det med tillräcklig tydlighet framgår av förfrågningsunderlaget vad Stockholms Stad tillmäter för betydelse vid poängsättningen. Sammanfattningsvis bedömer förvaltningsrätten således att det inte är visat att förfrågningsunderlaget brister i transparens.

Vad gäller frågan om Stockholms Stads utvärdering av anbuderna har skett på objektiva grunder gör förvaltningsrätten följande bedömning.

En utvärderingsmodell där den upphandlande myndigheten ska bedöma hur väl ett anbud motsvarar det som efterfrågas blir oundvikligen till viss del skönsmässig. Under förutsättning att utvärderingen sker utifrån förfrågningsunderlagets fastställda utvärderingskriterier måste den upphandlande myndigheten dock ges visst utrymme för subjektivitet vid utvärderingen av anbudens innehåll (se a. kammarrättsavgörande).

Förvaltningsrätten bedömer att det utifrån vad bolaget har anfört i målet inte är visat att Stockholms Stad inte skulle ha genomfört utvärderingen på objektiva grunder. Såvitt framgår av utredningen i målet har Stockholms Stad nämligen utvärderat anbuderna utifrån förfrågningsunderlagets fastställda utvärderingskriterier.

Eftersom bolaget inte har visat att Stockholms Stad vid den aktuella upphandlingen har brutit mot bestämmelserna i LOU saknas skäl för ingripande mot upphandlingen. Bengt Johanssons Rörs ansökan om överprövning ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Jörgen van der Stad
Rådman

Ellen Agrenius har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

